

استاد قسیم اخگر، فریاد پر پژواک روشنفکر انتقادی دهه 40 به جاودانگی پیوست

هیئت تحریر گفتمان دموکراسی برای افغانستان با اندوه فراوان به اطلاع می رساند که استاد قسیم اخگر فریاد پر پژواک روشنفکر انتقادی دهه 40، امروز سه شنبه 8 دلو در اثر بیماری طولانی ای که از یک سال به این سو زمین گیرش ساخته بود، چشم از جهان فرو بست و به جمع جاودانگان تاریخ کشور پیوست. انالله و انا الیه راجعون.

استاد اخگر از شمار آن روشنفکرانی بود که با جمع بندی تاریخ مبارزات ضد استبدادی افغانستان معاصر، در دهه 40 هجری خورشیدی بادیست یابی به آگاهی ها و راه و رسم های مختلف سیاسی به مبارزات آشتی ناپذیری علیه دستگاه سلطنت روی آوردند. شلاق استبداد سلطنتی گرچه در همان آغاز جوانی مانع ادامه علم آموزی رسمی او شد اما نتوانست جلو عزم مهار ناپذیر ادامه کاری و عطش سیراب ناشدنی دانش اندوزی اش را بگیرد. او سنت ستوده شهامت و سینه سپر کردن را با اقتضای اندیشه ورزی و آگاهی گستری زمانه همدم گردانید و آثار پر شمار و بار ارزشی پدید آورد که بسیاری آن ها در اثر ایلغار سفاکان داخلی و دستگاه های جبار حاکم بر محیط های مهاجرت از میان رفتند.

هر چند وجدان دینی نخستین انگیزه های آزادی خواهی و عدالت طلبی را به اخگر ارمغان داشته بود، اما او با واقع بینی شگفت انگیزی خیلی جلو تر از دیگر همالان اش به زیان های حکومت دینی و فجایع ایدئولوژی ساختن و ایدئولوژی پنداشتن دین پی برد. بیماری مغزی که سرانجام او را از پا در آورد، در حقیقت همان تاوان سنگینی است که در پی تحمل مشقات، فاقگی های مستمر، در بدری و پیگردهای پایان ناپذیر دین پناهان سیاست پیشه پرداخت.

دین بزرگ اخگر انقلابی و اندیشه ورز بر گردن نسل موجود و نسل های آینده روشنفکری در آن است که با وجود درک اهمیت و نقش دولت در تسهیل و یا ایجاد موانع برای تحولات اجتماعی، به ضرورت گسترش فرهنگ دموکراسی و یا به عبارت دقیق تر خودش "فرهنگ سازی دموکراتیک" اولویت قایل بود.

اخگر با این موضع در برابر استبداد سلطنتی، کودتای داود، رژیم دست نشانده شوروی، دولت اسلامی تنظیمی، امارت اسلامی طالبان و جمهوری اسلامی افغانستان مخالفت می کرد.

با خاموشی اخگر جنبش روشنفکری افغانستان یکی از نمادین ترین نمونه های تاریخی اش را از دست داد. در روزگاری که دیگر پرچمداری در میدان مبارزه نیست، نبود کسی که به ارگ، کاپیتول و جماران یک نه بزرگ و قاطع گفته بود، فاجعه بزرگی است.

از جانب هیئت تحریر گفتمان دموکراسی برای افغانستان
28-01-2014